

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την προστασία του περιβάλλοντος
και της πολιτιστικής κληρονομιάς

Μέλος των: *International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN)*
European Environmental Bureau (EEB) • Europa Nostra

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 • ΕΤΟΣ 25 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 1 • Δρχ. 1

25 ΧΡΟΝΙΑ ΔΡΑΣΗΣ
1972 - 1997

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ συμπληρώνει φέτος 25 χρόνια δράσης και διαρκούς παρουσίας στο χώρο της προστασίας του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας.

Με την ευκαιρία αυτή πρόκειται να οργανωθούν διάφορες εορταστικές εκδηλώσεις μέχρι το τέλος του χρόνου, μεταξύ των οποίων η ΠΙΟΡΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, την Πέμπτη 15 Μαΐου, που διοργανώνεται από κοινού με τον Μεσογειακό Σύνδεσμο για τη Σωτηρία των Θαλασσιών Χελωνών (MEDASSET), που συμπληρώνει αντίστοιχα 10 χρόνια δράσης για την προστασία του περιβάλλοντος.

Δεδομένου ότι τόσο η Ε.Ε. όσο και ο MEDASSET, κινούνται στον Ελληνικό χώρο για την προστασία του περιβάλλοντος, των απειλούμενων με εξαφάνιση οικοσυστημάτων, αλλά και της Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς, επιλέχθηκαν για την βραδιά γνωστοί και διεθνώς αναγνωρισμένοι Έλληνες Καλλιτέχνες της Μουσικής και του Θεάτρου. Ακόμη και ο διεθνούς φήμης Μαέστρος κ. Angelo Cavallaro είναι από Ελληνίδα μητέρα. Είναι αξιοσημείωτο ότι για να διευθύνει την ορχήστρα την γιορταστική αυτή βραδιά, μετέθεσε υποχρεώσεις του επειδή τον εμπνέουν - όπως είτε - οι σκοποί και το μουσικό πρόγραμμα της γιορτής.

Για την εκδήλωση, η Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση παραχώρησε την μεγάλη Ορχήστρα και την χορωδία της, την οποία διευθύνει ο αναγνωρισμένος και φημισμένος Διευθυντής Χορωδίας κ. Αντώνιος Κοντογεωργίου. Η Ε.Ρ.Τ. ανέλαβε εξ'άλλου να γυρίσει σε video την εκδήλωση που θα παρουσιαστεί στη συνέχεια τηλεοπτικά, καθώς επίσης και διαφημιστικά σποτ που θα προβληθούν πριν την εκδήλωση.

Ως Σολίστ, προσεφέρθηκαν να συμμετάσχουν οι διεθνούς εμβέλειας καλλιτέχνες Γιάννης Βακαρέλης, Βίβια Τσόπελα και Ναταλία Μιχαηλίδου που θα παίξουν μαζί, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, το μοναδικό Κοντσέρτο του Mozart για 3 πιάνο. Επίσης, ο δημοφιλής ηθοποιός κ. Λάκης Λαζόπουλος, θα είναι ο αφηγητής στο πολύ ευχάριστο μουσικό παραμύθι του Sergey Prokovieff "Ο Πέτρος και ο λύκος".

Εκτός από τα παραπάνω, δύο ακόμα έργα θα παιχθούν στην βραδιά: "Ο Μαθητευόμενος Μάγος" του Paul Dukas και η "Χορωδιακή Φαντασία" του Beethoven για ορχήστρα, χορωδία και πιάνο. Κάθε έργο έχει τον συμβολισμό του.

Για την οργάνωση του προγράμματος συνεργάστηκαν μαζί μας η Διεύθυνση Μουσικών Συνόλων της Ε.Ρ.Τ., οι Αρχιμουσικοί Μιλτιάδης Καρύδης και Angelo Cavallaro, οι Σολίστ, καθώς και η Μουσική Διεύθυνση του Μεγάλου Μουσικής Αθηνών. Περιμένουμε την θετική και άμεση ανταπόκριση όλων των φίλων και υποστηρικτών του έργου μας για την ενίσχυση των σκοπών των δύο οργανώσεων.

Πρόγραμμα της Εκδήλωσης

Paul Dukas: "Ο μαθητευόμενος μάγος"

W.A. Mozart: Κοντσέρτο για τρία πιάνο σε φα μείζονα κ 242

Sergei Prokofiev: "Ο Πέτρος και ο λύκος", έργο 67. Μουσικό παραμύθι με συμμετοχή αφηγητή.

L. van Beethoven: Χορωδιακή φαντασία σε ντο μείζονα, έργο 80, για πιάνο, χορωδία και ορχήστρα.

Πιάνο: Ναταλία Μιχαηλίδου, Βίβια Τσόπελα, Γιάννης Βακαρέλης.

Αφηγητής: Λάκης Λαζόπουλος.

Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Ε.Ρ.Τ., Χορωδία της Ε.Ρ.Τ.

Διεύθυνση χορωδίας: Αντώνης Κοντογεωργίου.

Μουσική Διεύθυνση: Angelo Cavallaro

Τιμές εισιτηρίων: 12.000 (Διακεκριμένη ζώνη), 10.000, 8.000, 5.000, 3.000 (φοιτητικά). Εισιτήρια μπορείτε να προμηθευτείτε από το Ταμείο του Μεγάλου Μουσικής Αθηνών από τις 23 Απριλίου και από τα γραφεία της Ελληνικής Εταιρείας ή του Medasset στα τηλέφωνα 3225245, 3226693 και 3640389.

Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΓΥΡΩ

*Εκθεση Φωτογραφίας
του μέλους μας Καθηγητή
Α. Ζάννου*

Την Τρίτη 11 Φεβρουαρίου εγκαινιάστηκε στο κτίριο της Ε.Ε. στην Πλάκα, η Εκθεση Φωτογραφιών του Καθηγητή Αλεξάνδρου Ζάννου με τίτλο Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΓΥΡΩ, όπου παρουσιάστηκε μια επιλογή φωτογραφιών σχετικά με την αλλοίωση του περιβάλλοντος φυσικού και ανθρωπογενούς από σύγχρονες επεμβάσεις, οι οποίες περιλαμβάνονται στο ομώνυμο βιβλίο του, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη. Η παρουσίαση και ανάπτυξη του θέματος έγινε από τον συγγραφέα και από τους αρχιτέκτονες Καθηγ. κ.κ. Κωνσταντίνο Δεκαβάλλα και Σάββα Κονταράτο.

Η ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΙΤΤΑΣ ΤΗΣ Ε.Ε. ΓΙΑ ΤΟ 1997

Σε συνδυασμό με τα εγκαίνια της Εκθεσης Φωτογραφιών, έγινε και η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίττας της Ελληνικής Εταιρείας για το 1997 από τον Πρόεδρο κ. Μ. Σκούλλο, παρουσία του Δ.Σ. των μελών και φίλων της Ε.Ε. Το φλουρί έπεσε φέτος στην φύλη της Ε.Ε. κα Ρόη Μάγειρα.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

* Χροιά ευρύτερων συνεργασιών η τρέχουσα, αρχής γενομένης με την πρόταση του νεαρού μέλους μας Κρίτωνα Αρσένη, να συνεργαστούμε στενότερα και με συγκεκριμένη μορφή με άλλους οικολογικούς φορείς της πόλης και της περιοχής ώστε να ασκηθεί μεγαλύτερη πίεση και να υπάρξει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα. Ήταν όμως αυτή και σκέψη άλλων φορέων, απόδειξη ότι αναγνωρίζονται πλέον ο ρόλος και το κύρος των ΜΚΟ όπως η Ε.Ε.

Ετσι δεχθήκαμε πρόταση συνεργασίας από τον Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων Ιαματικών Πηγών και Λουτροπόλεων Ελλάδος που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη. Ο Σύνδεσμος αυτός είναι μια πρωτοβουλία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αφού σχηματίστηκε από δήμους και χωριά που έχουν στα εδάφη τους πηγές μεταλλικών νερών που είναι κατάλληλα για ποσμοθεραπεία ή λουτροθεραπεία. Τα μέλη του επιθυμούν να συμβάλλουν στην προώθηση και ανάπτυξη του Θεραπευτικού Τουρισμού (Θερμαλισμού). Η γεωμορφολογία των εδαφών όπου βρίσκονται οι πηγές και στην οποία οφείλεται η υπαρξη των νερών έχει συντελέσει στις περισσότερες περιπτώσεις, στο ιδιαίτερο κάλλος της περιοχής που χρειάζεται προστασία και ανάδειξη. Η ιστορικότητα δε των περισσότερων πηγών και λουτρών έχει αφήσει τα ίχνη της σε κτίρια και εγκαταστάσεις όλων των περιόδων, που χρειάζονται αναγνώριση, συντήρηση και αξιοποίηση. Ετσι ο Θεραπευτικός Τουρισμός θα συνοδεύεται από αισθητική και φυσιολατρική απόλαυση αλλά και πολιτιστική ανάταση. Ο Σύνδεσμος ζήτησε την συνεργασία του Παραρτήματος Θεσσαλονίκης για την πραγματοποίηση των παραπάνω στόχων. Πρώτη προσέγγιση είναι να χαραχθούν από μέλη μας, που έχουν την κατάλληλη επιστημονική γνώση, διαδρομές περιπάτου στην περιοχή των θερμών λουτρών Λαγκαδά της Νέας Απολλωνίας. Με επικεφαλής τις κες Ι. Στεριώτου και Κ. Θεοχαρίδου, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις, συζητήσεις με στελέχη του Συνδέσμου όπως και εκδρομή στα Λουτρά Λαγκαδά και Νέας Απολλωνίας. Η φιλοξενία από τον Σύνδεσμο ήταν εξαιρετική και μπήκαν οι βάσεις για μια συνεργασία που όλοι επιθυμούν να βαθύνει και να διεκρυνθεί έτσι ώστε να γίνει ολοκληρωμένο και ουσιαστικό έργο.

Ετσι βρισκόμαστε και πάλι στον τομέα του νερού, που μας απασχόλησε τις προηγούμενες περιόδους και ύστερα από συζητήσεις μέσα στην ομάδα Φυσικού Περιβάλλοντος-Ρύπανσης/Αντιρρύπανσης και την Ομάδα Νέων, αποφασίστηκε να είναι στο επίκεντρο των ενδιαφερόντων και των προσπαθειών μας και αυτή τη χρονιά, άμεσα ή έμμεσα.

* Η κα Στέλλα Αγγελοπούλου, αρχηγός της Ομάδος Φυσικού Περιβάλλοντος-Ρύπανσης / Αντιρρύπανσης, την περίοδο αυτή συνεχίζει τις προσπάθειες για την ολοκλήρωση της παρέμβασής μας ενάντια στην βλαπτική λειτουργία της ψυχαγωγικής επιχείρησης "Waterland", όπως πραγματοποιείται σήμερα. Υστερα από επιστολές μας, ο Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης έκανε την γνωμοδότησή του, που εκκρεμούσε, προς την Διεύθυνση Προστασίας Περιβάλλοντος Νομαρχίας Θεσσαλονίκης για την έκδοση της τελικής άδειας λειτουργίας της σύμφωνα με την Νομοθεσία και την γνωμοδότηση αυτή. Θέση μας βέβαια ήταν ότι ήταν περιττή η λειτουργία παρόμοιας ψυχαγωγικής μονάδας που στηρίζεται στα νερά, όταν η Θεσσαλονίκη βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από θαυμάσιες ακτές. Γι' αυτό, αν και δεν είμαστε ενάντια στην επιχειρηματική δραστηριότητα όταν γίνεται σωστά, θα ικανοποιηθούμε αν δεν δοθεί τελικά άδεια λειτουργίας στην "Waterland", όταν έχουμε διαπιστώσει ότι αντλεί τεράστιες ποσότητες νερού κάθε καλοκαίρι (που πετά χωρίς βιολογικό καθαρισμό), από γεωτρήσεις μάλιστα παράνομες, την χρήση των οποίων της έχει παραχωρήσει η κοινότητα Ταγαράδων. Αυτό στην λεκάνη του Ανθέμουντα (πεδιάδα ανατολικά της Θεσσαλονίκης) όπου παρουσιάζεται μεγάλη μείωση της στάθμης των υδροφόρων οριζώντων.

* Στον νομό Θεσσαλονίκης συντελείται δυστυχώς ένα μεγάλο περιβαλλοντικό έγκλημα. Πρόκειται για τον αφανισμό της λίμνης Κορώνειας (ή Λαγκαδά ή Αγίου Βασιλείου), η οποία, αν και έχει χαρακτηριστεί, μαζί με την γειτονική Βόλβη, προστατευόμενος από την Συνθήκη Ramsar υδροβιότοπος, βάλλεται από βιομηχανία/βιοτεχνία, γεωργία και αστικές δραστηριότητες με υπεράνληση νερού και βαριά ρύπανση. Τις τελευταίες δεκαετίες έχει απωλέσει τα 9/10 του όγκου των υδάτων της, η ιχθυοπανίδα έχει εκλείψει, η ορνιθοπανίδα και ο φυσικός πλούτος έχουν υποστεί μεγάλες ζημιές και το λίγο νερό που απέμεινε δεν μπορεί να χρησιμεύσει για καμιά από τις δραστηριότητες τις οποίες στήριζε μέχρι σήμερα, λόγω της κακής ποιότητάς. Αποτέλεσμα του τελευταίου είναι να καταληστεύονται οι υπόγειοι υδροφόροι ορίζοντες της περιοχής και να απειλεί η λεηψυδρεία. Ηρθε η ώρα της φύσης να τιμωρήσει. Το Παράρτημα Θεσσαλονίκης αποφάσισε να κάνει παρεμβάσεις προς όλες τις κατευθύνσεις για την διάσωση της λίμνης, αρχής γενομένης με την επιστολή προς τα Υπουργεία Γεωργίας και Περιβάλλοντος, που συνέταξε ο κ. Γ. Οικονομίδης και στάλθηκε από την Ε.Ε. την 10.1.97. Ηρθαμε σε επαφή με τον πρόεδρο του Συλλόγου Προστασίας Ευρύτερης Περιοχής Λαγκαδά κ. Χρ. Χατζηπαραδιό και με-

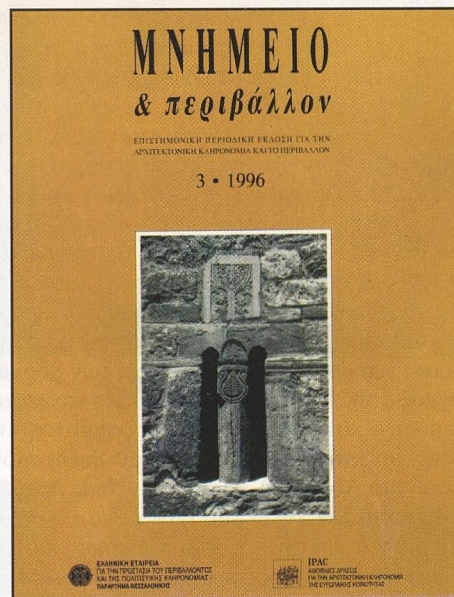
λετούμε δράσεις απο κοινού. Παράλληλα προωθούμε ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού γύρω απο τη λίμνη σε συνεργασία με την ΝΕΑΕ Θεσσαλονίκης και σχολεία. Γίνονται επαφές με τα ΜΜΕ ώστε να κρατούμε το πρόβλημα στην κοινή γνώμη. Όπως πληροφορούμαστε, έχει ανατεθεί απο την Νομαρχία σε Δανέζικη εταιρεία η εκπόνηση μελέτης για την διάσωση της λίμνης. Αμεσος στόχος μας είναι, αφού ενημερωθούμε σε βάθος απο κάθε κατεύθυνση, να κάνουμε χρήση του δικαιώματος στην ενημέρωση του πολίτη για παρόμοιες περιπτώσεις και να απαιτήσουμε την σφαιρική (ολιστική) αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων της λίμνης Μυγδονίας, που οφείλει το ονομά της στην αρχαία λίμνη Μυγδονία, υπολοίματα της οποίας είναι σήμερα οι λίμνες Κορώνεια και Βόλβη, σπάνιοι υδροβιότοποι μεγάλης σημασίας για όλη την Ευρώπη και άμεση πηγή ζωής και οικονομικής ευμάρειας για την περιοχή μέχρι σήμερα, όχι όμως για πολύ ακόμη, με την ασυλόγιστη νοοτροπία που επικρατεί απο όλες τις μεριές.

* **Καρπός** της πρότασης του κ. Αρσένη για στενότερη συνεργασία με άλλες ΜΚΟ και της πρόσκλησης της προέδρου του ΠΘ κας Μαργεσίνη ήταν η δημιουργία Συντονιστικής Επιτροπής με εκπροσώπους απο την Οικολογική Κίνηση Θεσσαλονίκης, την Ένωση Πολιτών Θεσσαλονίκης και την Ορνιθολογική Κίνηση, Γραφείο Θεσσαλονίκης. Το Παράρτημα μας εκπροσωπείται απο την καθηγ. Μυρτώ Πυροβέση. Η Επιτροπή μένει ανοιχτή σε κάθε οικολογικό φορέα όπως και οι συνεδριάσεις της είναι ανοιχτές σε κάθε ενδιαφερόμενο να εργαστεί για τους στόχους της. Πρώτος στόχος της Συντονιστικής Επιτροπής τέθηκε η προστασία των περιαιστικών δασών της Θεσσαλονίκης και η διατήρηση της γεωμορφολογίας της περιοχής (χειμάρροι, ρέματα κλπ.) που απειλούνται απο οικοπεδοποίηση και δημόσια έργα αμφιβόλου χρησιμότητας ή και φανερά άχρηστα και βλαπτικά, που επιθυμούν να κατασκευάζουν κοινοτάρχες και φυσικά πρόσωπα. Η προστασία και διεύρυνση των δασών με αναδάσώσεις και δασοπονικά έργα θα εξασφαλίσουν μια ασπίδα για την Θεσσαλονίκη και την ύπαιθρό της, ενάντια στις πλημμύρες, θα συντηρήσουν τους υδροφόρους ορίζοντες της ευρύτερης περιοχής και θα είναι πάντα παράγοντες εξυγίανσης του κλίματος. Παράλληλα θα διατηρηθούν οι βιότοποι για μια, ακόμη και σήμερα, πλούσια και ποικίλη χλωρίδα και πανίδα, χαρά για όλους και δείκτης περιβαλλοντικής υγείας. Αποφασίστηκε να γίνει ευρεία ενημέρωση του Τύπου και να ζητηθεί εγγραφώς άδεια απο τις Δασικές Υπηρεσίες για την συμβολική αναδάσωση μικρής περιοχής στην Κοινότητα Πεύκα. Την αναδάσωση, εφόσον επιτραπεί, θα αναλάβουν μέλη των ΜΚΟ που αποτελέσανε την Επιτροπή και Τοπικοί Σύλλογοι.

* **Η** Συντονιστική Επιτροπή δραστηριοποιήθηκε ήδη και προς την κατεύθυνση των Μνημείων της πόλης μας. Συντάχθηκε επιστολή διαμαρτυρίας και καταγγελίας για την αλόγιστη και βλαπτική "αξιοποίηση" που βρίσκεται σε εξέ-

λιξη όσον αφορά το διατηρητέο βιομηχανικό συγκρότημα του ζυθοποιείου ΦΙΞ, που βρίσκεται στην δυτική είσοδο της Θεσσαλονίκης. Η επιστολή στάλθηκε στον Υπουργό και τις υπηρεσίες του ΥΠΠΟ, όπως και στον Δήμο Θεσσαλονίκης, τον Οργανισμό Πολιτιστικής Πρωτεύουσας Θεσσαλονίκη '97 κ.α. Καταγγέλονται σ' αυτήν οι καταστροφικές επεμβάσεις που γίνονται απο επιχειρηματίες νυκτερινής διασκέδασης σε τμήματα του συγκροτήματος, αγνοώντας και αλλοιώνοντας στοιχεία και ολόκληρα τμήματα του, πολλές φορές μάλιστα με χρηματοδότηση απο τον ΟΠΠΟ'97. Τελείως διαφορετική θα έπρεπε βέβαια να είναι η μεταχείριση του μνημειακού αυτού συγκροτήματος, μάρτυρα της βιομηχανικής έκρηξης στην κοσμοπολίτικη τότε Θεσσαλονίκη των αρχών του 20ου αιώνα.

* **Κυκλοφόρησε** το 3ο τεύχος του ετήσιου επιστημονικού περιοδικού "Μνημείο & Περιβάλλον", που για την έκδοσή του είναι υπεύθυνη η κα Ευαγ. Χατζητρυφώνος. Ο τόμος παρουσιάζει ποικιλία θεμάτων σχετικών με την μελέτη και την συντήρηση μνημείων και ιστορικών χώρων, απο εκλεκτούς Έλληνες και ξένους επιστήμονες όπως οι κες Vera Bogosavljevic και Tatjana Cevong ή ο κ. Jean-Pierre Dufois. Το Υπουργείο Πολιτισμού είναι ο αποκλειστικός χορηγός αυτού του τεύχους.

* **Παράλληλα** προγραμματίζεται η συνέχιση του θεσμού των καλλιτεχνικών εκθέσεων στο χώρο του εντευκτηρίου μας, στην οδό Κομνηνών 15. Σαν συμβολή στις εκδηλώσεις για το έτος 1997 που η Θεσσαλονίκη είναι πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης, αποφασίστηκε να τιμήσουμε τον Μάιο, με έκθεση του ζωγραφικού του έργου, το μέλος μας Κάρολο Τσίζεκ, που είναι πολύπλευρος καλλιτέχνης, εξέχουσα προσωπικότητα της πνευματικής ζωής της πόλης μας.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΡΙΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ΑΠΟ ΤΗΝ EUROPA NOSTRA/IBI ΓΙΑ ΤΟ 1996

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με ιδιαίτερη ικανοποίηση ανακοίνωσε με Δελτίο Τύπου την 20 Φεβρουαρίου 1997, την βράβευση από την Europa Nostra/IBI (Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Οργανώσεων για την Προστασία της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς), τριών ελληνικών έργων για το έτος 1996.

Συγκεκριμένα βραβεύτηκαν :

1. Η “Αποκατάσταση των Ιστορικών Κτιρίων της πόλης της Καλαμάτας”, με Μετάλλιο.
  2. Η Αποκατάσταση του “Καθολικού της Μονής Σίμωνος Πέτρας” στο Άγιον Όρος, με Τιμητικό Δίπλωμα, καθώς και
  3. Η Αποκατάσταση του Ξενοδοχείου “BRATSERΑ” στην Υδρα, με Τιμητικό Δίπλωμα.
- Τα δύο πρώτα έργα προτάθηκαν για βράβευση από την Ελληνική Εταιρεία.

1. Μετά τους καταστροφικούς σεισμούς του 1986 που έπληξαν την Καλαμάτα το Υπουργείο Πολιτισμού στην προσπάθειά του για τη διάσωση και διατήρηση του πολιτισμικού και μνημειακού πλούτου της πόλης και αφού έδρασε άμεσα για τη λήψη σωστικών μέτρων προχώρησε στην οργάνωση “Κλιμακίου” αποτελούμενου από μηχανικούς, αρχαιολόγους και τεχνίτες και εποπτευόμενου από τις Διευθύνσεις Βυζαντινών & Μεταβυζαντινών Μνημείων, Αναστήλωσης Βυζαντινών & Μεταβυζαντινών Μνημείων, Πολιτιστικών Κτιρίων & Αναστήλωσης Νεωτέρων Μνημείων και την 5η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Το Κλιμάκιο της Καλαμάτας εργάστηκε υποστηριζόμενο και από παράλληλες ενέργειες των παραπάνω υπηρεσιών -έχοντας ως στόχο την αποκατάσταση και την ολοκληρωμένη προστασία των μνημείων της πόλης. Αντιμετώπισε δεκάδες περιπτώσεων βυζαντινών, μεταβυζαντινών και νεωτέρων μνημείων, βαρύτατα πληγέντων από το σεισμό και το χρόνο. Κατέγραψε συστηματικά το σύνολο των κτιρίων του ιστορικού κέντρου. Εκπόνησε μελέτες, τις οποίες υλοποίησε με συνεργείο που ειδικά εκπαιδευσε. Συνεργάστηκε με ιδιώτες μηχανικούς και επόπτευσε την πορεία των εργασιών στα μνημεία και τον περιβάλλοντα χώρο τους. Αρωγός στην προσπάθεια στάθηκε ο Δήμος Καλαμάτας. Το εντυπωσιακό σε όγκο και ποικιλία έργο, που διεξήχθη κάτω από αντίξοες συνθήκες κατά τρόπο όμως υποδειγματικό είχε ως αποτέλεσμα τη διάσωση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της πόλης, απέδωσε πλήθος νέων πληροφοριών και στάθηκε αφορμή για να δοκιμαστούν νέες επιστημονικές και τεχνικές μέθοδοι. Σήμερα το Κλιμάκιο Καλαμάτας με εξειδικευμένο προσωπικό στη μελέτη και διατήρηση των βυζαντινών, μεταβυζαντινών και νεωτέρων μνημείων συνεχίζει τη δραστηριότητά του υποστηρίζοντας το έργο το οποίο ήδη έγινε και επεκτείνοντας τη δράση του στην ευρύτερη περιοχή. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του έργου έγιναν από το επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό των Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού που προαναφέρθηκαν.

2. Το Καθολικό της Μονής Σίμωνος Πέτρας πρωτοχτίστηκε το 1633 και ανακαινίσθηκε ολοκληρωτικά μετά τη φωτιά του 1891. Περί το 1935 η εκκλησία ανακαινίσθηκε, προσετέθησαν εξωτερικά επιχρίσματα (σοβάδες) από τοιμένο και τοποθετήθηκε στέγη νέας ασυμβίβαστης με το κτίριο δομής. Η αποκατάσταση του 1991-1996 περιελάμβανε την αποξήλωση όλων των τελευταίων προσθηκών, αρχαιολογική έρευνα και τεκμηρίωση, ανακατασκευή του γείσου και επαναφορά της στέγης στην προτέρα μορφή, καθώς και αναστήλωση των εξωτερικών όψεων και των παραθύρων. Ένα νέο παρεκκλήσιο στην θέση παλαιότερου που είχε κατεδαφιστεί στο παρελθόν μαζί με το υπόστεγό του, προσετέθησαν στην βόρεια πλευρά του Καθολικού. Αρχιτέκτονες του έργου είναι οι Πέτρος και Μαρίνα Κουφοπούλου και οι Σταύρος και Αναστασία Μαμαλούκου.

3. Η μετατροπή του παλαιού σφουγγαράδικου της Υδρας σε ξενοδοχείο αφορούσε την κατεδάφιση τριών μεταγενεστέρων αποθηκών, την αποκατάσταση των παλαιών κτισμάτων με ενίσχυση της θεμελίωσης και των δαπέδων με οπλισμένο σκυρόδεμα, των παραμορφωμένων τοιχοποιιών με χαλύβδινους ελκυστήρες και των σαθρών στεγών με νέο σκελετό επάνω από τον υφιστάμενο, καθώς και την προσθήκη δύο νέων παράλληλων κτιρίων σε μικρότερη κλίμακα από τα παλαιά καθώς και του νέου μαγειρείου σε χαμηλότερο επίπεδο για να είναι “αναγνώσιμα” σαν νέες κατασκευές. Αρχιτεκτων του έργου είναι ο κ. Δημήτρης Παπαχαραλάμπους.

ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΗΣ Ε.Ε.

Μεταξύ 9 και 15 Δεκεμβρίου 1996 παρουσιάστηκε στην Αθήνα, η ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα έκθεση των αδελφών Στέλλας και Εύας Αγγελοπούλου με τίτλο "ΑΝΘΙΑ - Χειροποίητο Παραδοσιακό Κέντημα". Η συλλογή αυτή περιλαμβάνει χειροποίητα κεντήματα εμπνευσμένα από εργόχειρα που βρίσκονται σε Μουσεία της χώρας και είναι εκτελεσμένα με γούστο και φαντασία, πολύ προσοχή και εκλεκτά υλικά.

ΓΟΛΕΤΑ
Από μαξιλάρι Σκύρου
17ος - 18ος αιών.
Μουσείο Μπενάκη

Τα παραδοσιακά κεντήματα που σώζονται μέχρι σήμερα χρονολογούνται ήδη από τον 16ο αιώνα. Προέρχονται από διάφορες περιοχές της Ελλάδος και κοσμούσαν την φορεσιά, και ιδιαίτερα τη νυφική, ή τα στρωσίδια του σπιτιού και αποτελούσαν έναν από τους σπουδαιότερους τρόπους έκφρασης της καλαισθησίας των γυναικών. Στα κεντήματα αυτά συναντά κανείς πολύπλοκες συνθέσεις φυτών και λουλουδιών, ζώων αλλά και ανθρώπινες μορφές. Οι συνθέσεις αυτές εμπλουτίστηκαν με τα ελληνικά σύμβολα όπως φίδια, δικέφαλους αετούς, γοργόνες και κάποτε εικονίζουν και ολόκληρες σκηνές της καθημερινής ζωής. Σήμερα υπάρχουν επιλεγμένες συλλογές των κεντημάτων αυτών σε ελληνικά Μουσεία.

Η μεγάλη ποικιλία των χρωμάτων και των θεμάτων τους ήταν η πηγή έμπνευσης για την μεταφορά τους σε σύγχρονα υλικά (λινό ύφασμα και βαμβακερές ανεξήτηλες κλωστές) και για χρήσεις στο σημερινό σπίτι, από τις κυρίες Σ. και Ε. Αγγελοπούλου.

Η έκθεση "ΑΝΘΙΑ - Χειροποίητο Παραδοσιακό Κέντημα" παρουσιάστηκε επίσης τον Δεκέμβριο και στην Θεσσαλονίκη από το Παράρτημα Θεσσαλονίκης της Ε.Ε. Το κοινό χάρηκε πολύ τα εκθέματα.

Στις 13/12/96, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη και ξενάγηση στο κτίριο της Ε.Ε. μελών της Εταιρείας Φίλων του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου. Την ξενάγηση έκανε το μέλος μας κ. Ι. Σιώρη, ενώ παράλληλα έγινε αναφορά και στο έργο της Ελληνικής Εταιρείας.

Στις 16/12/96, πραγματοποιήθηκε ομιλία του μέλους μας κ. Μαρτίνου Γκαίτλιχ, με θέμα "Προστασία και Διαχείριση των Βιοτόπων της Πάρου".

Στις 18/2/1997, επισκέφθηκαν το κτίριο της Ε.Ε. Ελληνίδες ξεναγοί, στις οποίες και παρουσιάστηκαν το έργο και οι δραστηριότητες της Ελληνικής Εταιρείας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένων Δάσους Λέσβου και το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ) διοργανώνουν στο Μόλυβο Λέσβου, μεταξύ 30/6-2/7/1997 Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο με τίτλο "Μνημεία της Φύσης και Γεωλογική Κληρονομιά". Σκοπός του Συμποσίου είναι η παρουσίαση των αποτελεσμάτων των επιστημονικών ερευνών στα θέματα προστασίας και ανάδειξης των Μνημείων της Φύσης και της γεωλογικής Κληρονομιάς, όπως και ο καθορισμός προτεραιοτήτων για την ένταξη των ελληνικών μνημείων της Φύσης στον Κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Για περισσότερες πληροφορίες στα: Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου: Σίγρι Λέσβου 81112, Τηλ. Fax: 0251-470033- 0253-54434, κ. Ν. Ζούρος. ΙΓΜΕ, Μεσογείων 70, 115 27 Αθήνα, Τηλ. 7757331, 7792871, Fax: 7752211, κα Ε. Δρανδάκη.

Celebrity Cruises

Ταξιδέψτε με την ποιότητα της
Celebrity Cruises σε μέρη που
πάντα είχατε ονειρευτεί:

Αλάσκα, Βερμούδες, Νησιά
της Καραϊβικής, Μεξικό
Διάπλους της Διώρυγας του
Παναμά, Νορβηγικά Φιόρδ,
Ηλιο του Μεσονυκτίου,
Πρωτεύουσες της Βαλτικής και
Δυτική Μεσόγειο.

Ζητήστε πληροφορίες στους αντιπροσώπους μας: Celebrity Cruises, (HELLAS) LTD, ΜΕΓΑΡΟ ΧΑΝΔΡΗ,
Ακτή Μιαούλη 95, Πειραιάς 185 38 Τηλ: 42.90.294/36.09.801, Fax: 42.90.497/36.34.271
Telex: 241172 CHTR GR, 216396 NAVI GR

ΜΑΪΑΜΙ - ΛΟΝΔΙΝΟ - ΖΥΡΙΧΗ - ΦΡΑΝΚΦΟΥΡΤΗ - ΓΕΝΟΒΑ - ΠΑΡΙΣΙ - ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ - ΜΑΔΡΙΤΗ - ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Η UNESCO και η Ελληνική Κυβέρνηση συνδιοργανώνουν Διεθνές Συνέδριο με τίτλο "Περιβάλλον και Κοινωνία: Εκπαίδευση και Ευαισθητοποίηση των πολιτών για την Αειφορία", μεταξύ 8 και 12 Δεκεμβρίου 1997 στη Θεσσαλονίκη, Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης για το 1997. Το Συνέδριο αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία τόσο για την UNESCO όσο και για την Διεθνή Επιστημονική Κοινότητα καθώς γίνεται 20 χρόνια μετά την Τυφλίδα και 5 χρόνια μετά το Ρίο. Στην Οργανωτική Επιτροπή μετέχουν εκπρόσωποι από το ΥΠΕΧΩΔΕ, το ΥΠΕΠΘ, το ΥΠΠΟ, το ΥΠΕΞ, τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, την Ελληνική Εθνική Επιτροπή της UNESCO, τον Οργανισμό Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης -Θεσσαλονίκη '97, την Πανελλήνια Ένωση Εκπαιδευτικών για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και το Μεσογειακό Γραφείο Πληροφόρησης για το Περιβάλλον τον Πολιτισμό και την Ανάπτυξη (ΜΙΟ-ΕCSDE). Συντονιστής της Οργανωτικής Επιτροπής είναι ο Καθηγ. Μ. Σκούλλος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Σωματείο μη κερδοσκοπικό
Τριπόδων 28, Πλάκα
105 58 Αθήνα
Τηλ.: 3225245 Fax: 3225240

Ιδιοκτησία ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
Εκδότης: Μ. Σκούλλος

Υπεύθυνοι Έκδοσης:
Β. Λυμπερίδη, Μπ. Μαντζάρα

Τυπώνεται σε 4.000 αντίτυπα

Επιμέλεια Εντύπου, Μοντάζ, Εκτύπωση
ΗΛΕΚΤΡΟΤΥΠ, Κάνιγγος 33, Τηλ. - Fax: 3822080

